

EVROPSKI PARLAMENT

2004

2009

Odbor za proračun

9. 2. 2006

DELOVNI DOKUMENT št. 4

o „Prvem odzivu na spremenjeno različico Medinstitucionalnega sporazuma, ki ga je Komisija predlagala 1. februarja 2006“

Odbor za proračun

Poročevalec: Reimer Böge

UVOD

Na zahtevo Evropskega parlamenta v resoluciji, ki je bila izglasovana 1. decembra 2005, je Komisija 1. februarja 2006 sprejela spremenjeno različico Medinstitucionalnega sporazuma. Temu dokumentu je bilo priloženo pismo predsednika Barrosa predsedniku Borrellu in kanclerju Schüsslu.

Zaradi lažjega pogajanja o Medinstitucionalnem sporazumu je poročevalec v delovnem dokumentu št. 3¹ predstavil 11 ključnih točk, ki kažejo politične prednostne naloge Parlamenta, ki temeljijo na njegovem pogajalskem položaju. V istem dokumentu je poročevalec prav tako opozoril, da so prednostne naloge Evropskega parlamenta za naslednjo finančno perspektivo Medinstitucionalnega sporazuma (IIA) povezane s količino in kakovostjo. „Ključne točke“ Medinstitucionalnega sporazuma so izjemno pomembne na ravni splošnega sporazuma, ki ga želi doseči Evropski parlament.

Te točke so le del zahtev Evropskega parlamenta. Evropski parlament bo za besedilo sporazuma predlagal še druge spremembe. Poročevalec se zaveda, da je celoten Medinstitucionalen sporazum dopolnilo finančni perspektivi. Bolj kot je finančni okvir omejen, bolj mora Evropski parlament vztrajati pri učinkovitosti postopkov in vsebini Medinstitucionalnega sporazuma. Evropski parlament ne bo podprl pristopa, s katerim bodo nespremenjeni deli Medinstitucionalnega sporazuma samodejno sprejeti.

Od 11 ključnih točk v zvezi z glavnimi količinskimi in kakovostnimi elementi sta v spremenjenem osnutku Medinstitucionalnega sporazuma² delno sprejeti le dve:

- prilagodljivost: letni znesek, ki se v celotnem obdobju poveča z 200 milijonov na 700 milijonov na leto, in širši obseg, ki pokriva nepredvidene in tudi večletne zahteve (4,9 milijarde v celotnem obdobju). Ta znesek je zelo drugačen od tistega, ki ga je predlagal Evropski parlament. Olajšanje težkega postopka uporabe ni omenjeno. Takšni instrumenti prilagodljivosti ne bodo omogočili izvajanja sistematično nezadostno financiranih projektov;
- Solidarnostni sklad (do ene milijarde na leto) ni bil vključen v finančni okvir. Na zahtevo Sveta ni vključen niti Globalizacijski sklad (do 500 milijonov na leto).

Ostalih „ključnih točk“ spremenjena različica Medinstitucionalnega sporazuma ne zajema. Večina od njih je omenjenih v pismu iz uvodnega odstavka, vendar so slabo oblikovane in ne kažejo jasne zavezanosti Komisije, da podpre zahteve ali posebne pravice Parlamenta v primerjavi s prednostnimi nalogami Sveta.

To velja tudi za klavzulo o pregledu, ki jo bo v obdobju 2008–2009 v obliki Bele knjige predložila Komisija in bo zajemala vse vidike porabe in sredstev EU. Vloga Evropskega

¹ PE 367.953v01-00.

² KOM(2006)0036.

parlamenta pri odločanju o razširjenju, spreminjanju ali potrditvi veljavnih predpisov ni omenjena. Razen tega ni omenjen niti obvezujoč načrt.

Zato poročevalec meni, da spremenjena različica Komisije ne more biti podlaga za pravična pogajanja med Evropskim parlamentom in Svetom. Poročevalec meni, da Komisija v zvezi z Medinstitucionalnim sporazumom ni pokazala ustreznega vodenja.

Ker se poročevalec zaveda, da se je treba izogniti vsaki zamudi v pripravljalnem delu za pogajanja, navaja, kako bi morali, po njegovem mnenju, obravnavati „ključne točke“ Medinstitucionalnega sporazuma, da bi kazale prednostne naloge Evropskega parlamenta. V celoti spremenjena različica Medinstitucionalnega sporazuma, ki vključuje vse točke, bo pravočasno predstavljena kot drugi korak za naslednji dialog.

1. Prilagodljivost

Institucije priznavajo, da so mehanizmi prilagodljivosti potrebni za soočanje z nepredvidenimi potrebami in nepričakovanimi krizami v naslednjem finančnem obdobju ter za financiranje nepredvidenih dejavnosti. Ustvarjanje rezerv za prilagodljivost je sestavni del celotnega Medinstitucionalnega sporazuma. Rezerve za prilagodljivost so zunaj finančnega okvira. Celotni znesek za prilagodljivost mora predstavljati do 0,03 % skupnega BND EU v obdobju sedmih let.

Če bo treba financirati nepredvidene dogodke ali novo pobudo, bo Komisija navedla, ali je mogoče ponovno načrtovanje znotraj razdelka ali prerazporeditev neporabljenih dodeljenih proračunskih sredstev znotraj razdelkov ali med njimi. Če se izkaže, da prvi dve možnosti nista ustrezni, bo Komisija predlagala, da se iz rezerv za prilagodljivost sprostijo nova proračunska sredstva.

Različne rezerve za prilagodljivost so ustvarjene na naslednji način:

- rezerve za konkurenčnost: največ do 7 milijard EUR iz razdelka 1a);
- rezerve za kohezijo: največ do 3 milijarde EUR iz razdelka 1b);
- rezerve za Solidarnostni sklad največ do 6,2 milijarde EUR iz razdelka 3;
- rezerve za nujno pomoč: največ do 1,5 milijarde EUR iz razdelka 4;
- rezerve za jamstva za posojila: največ do 3 milijarde EUR iz razdelka 4;

Razen teh rezerv se ustvari tudi nedodeljena rezerva za prilagodljivost največ do 3,5 milijarde EUR za nepredvidene dejavnosti in dogodke.

Komisija bo predlagala sprostitev rezerv za prilagodljivost, potem ko bo preučila naslednje možnosti:

- ponovno načrtovanje znotraj zadevnega razdelka;
- prerazporeditev neporabljenih dodeljenih proračunskih sredstev znotraj razdelkov in med njimi;
- nova proračunska sredstva, če prvi dve možnosti ne bosta dovolj.

Če se iz instrumenta prilagodljivosti na leto sprosti manj kot 200 milijonov in če obe veji proračunskega organa ne dosežeta dogovora, se lahko Svet, s kvalificirano večino, odloči za obvezne izdatke, Evropski parlament pa za neobvezne izdatke, po postopkih, ki so opredeljeni v členu 272 Pogodbe.

2. Finančna uredba

Institucije priznavajo, da morajo zagotoviti boljše izvajanje proračuna in izboljšati prepoznavnost ter izkoriščanje sredstev EU za državljane, pri čemer ne smejo ogroziti napredka, ki so ga dosegle v zadnjem preoblikovanju. Opraviti je treba temeljit pregled veljavnih uredb¹, načel in pravil za izvajanje, za poenostavitev postopkov in lažje izvajanje proračuna.

Institucije se strinjajo z navedenimi elementi Medinstitucionalnega sporazuma in nadaljevanjem zakonodajnega postopka v skladu z dejanskim spravnim postopkom, po katerem sta obe veji proračunskega organa enakovredni.

3. Potrditev s strani držav članic

Pred septembrom 2006 bo Komisija objavila seznam nacionalnih organov, ki bodo lahko izdajali potrdila o evropskih sredstvih, porabljenih za politiko v deljeni pristojnosti, v imenu držav članic.

Pred decembrom 2006 bo Računsko sodišče predložilo mnenje o nacionalnih organih, ki jih bo predlagala Komisija.

Evropski parlament in Svet bosta svoje mnenje o seznamu Komisije predložila do aprila 2007.

Na podlagi različnih mnenj bo proračunski organ, skupaj s Komisijo in Računskim sodiščem, opredelil postopke, po katerih se morajo ravnati države članice, ko izdajajo potrdilo o računih Komisiji in Računskemu sodišču.

4. Novi finančni instrumenti

Institucije se strinjajo, da je uvedba mehanizma za sofinanciranje nujna za okrepitev učinka finančnega vzvoda proračuna EU s povečanjem spodbude za financiranje. Strinjajo se, da je treba spodbuditi vse vrste finančnih instrumentov, ki delujejo kot katalizatorji za javne in zasebne vlagatelje. Na podlagi tega mora Komisija predložiti ustrezne predloge.

V obdobju 2007–2013 se bo tvegani kapital EIB povečal na 10 milijard EUR. Komisija bo proračunskemu organu poročala o dejavnostih, ki jih financirata Evropska investicijska banka in Evropski investicijski sklad za podporo naložbam, ki so povezane s programi EU (predvsem vseevropska omrežja, raziskave ter mala in srednje velika podjetja).

¹ Uredba Sveta (ES, Euratom) št. 1605/2005, UL L 248, 16.9.2002, str. 1.

5. Klavzula o pregledu

Zdajšnji sporazum je, vključno s prilogo (s tabelo o finančni perspektivi), predmet klavzule o pregledu, da se ustrezno prilagodi v hitro razvijajočem okolju in po potrebi prerazporedijo prednostna plačila.

Komisija se je odločno zavezala, da bo do konca leta 2008 opravila popoln in obsežen pregled, ki bo zajemal vse vidike finančne perspektive, lastnih sredstev in izdatkov z jasno opredeljeno vlogo Evropskega parlamenta.

Ustanovi se začasna delovna skupina, ki jo sestavljajo predstavniki proračunskega organa, da proračunski organ obvešča o napredku, ki je bil dosežen v tem pregledu, in po potrebi zahteva njegovo mnenje, poročilo o napredku pa je treba predložiti proračunskemu organu vsako leto pred julijskim usklajevalnim postopkom.

Obe veji proračunskega organa se morata najpozneje do marca 2010 odločiti, ali bosta pregled in Medinstitucionalni sporazum potrdili, spremenili ali zavrnili.

6. Preoblikovanje sistema lastnih sredstev

Institucije priznavajo, da je treba Evropski uniji dati pregledna in neodvisna lastna sredstva, ki bodo nadomestila obstoječi sistem. Strinjajo se, da se mora pripravljalno delo za vzpostavitev takšnega sistema dodeliti konferenci, ki vključuje Evropski parlament in nacionalne parlamente. Konferenca mora predložiti usmeritve glede na predloge Komisije, ki bodo predloženi do konca leta 2008.

7. Agencije

Institucije se strinjajo, da se za preglednost med agencijami in programi Skupnosti ustvari zavezujoča zgornja meja za agencije zunaj tabele o finančnem okviru. Zgornje meje v nekaterih razdelkih lahko spremeni le odločitev proračunskega organa z določbami iz člena xx Medinstitucionalne pogodbe (prilagodljivost).

8. Upravni odhodki

Institucije se strinjajo, da se zaradi preglednosti obdrži poseben razdelek za vse upravne odhodke. Komisija bo predložila ustrezne predloge za zavezujočo zgornjo mejo, ki ohranja sistem proračuna, ki je usmerjen v dejavnost.

9. Demokratično preverjanje dejavnosti in skladnost zunanjih ukrepov

Institucije priznavajo, da je treba racionalizirati različne instrumente za zunanje ukrepe. Vseeno se strinjajo, da takšna racionalizacija instrumentov in združevanje programov za

upravljanje z zmogljivostmi ne sme zmanjšati pooblastil zakonodajnega organa. Komisija vzpostavi (končni rok se bo še določil) poseben postopek za zagotavljanje pravic Parlamenta v večletnem orientacijskem okviru in strateških dokumentih s predhodnim posvetovanjem Evropskega parlamenta in Sveta, s katerim se zaveže, da predlog zavrne, če to zahteva ena ali druga veja proračunskega organa.

Institucije priznavajo, da prestrukturiranje zunanjih ukrepov ne sme zmanjšati posebnih pristojnosti Evropskega parlamenta, predvsem v zvezi z uvedbo večletnega orientacijskega okvira (MIF) in strateških dokumentov.

10. ERS

Evropski razvojni sklad se, kot rezultat pogajanj, vključi v proračun. Zgornja meja finančnega okvirja se zato prilagodi.

11. Druga vprašanja o proračunski disciplini

Vse obstoječe določbe o proračunski disciplini (skupna zunanja in varnostna politika, finančno načrtovanje) se ohranijo.